

TOIMENPIDEALOITE 49/2012 vp

Kuntien parempi informoiminen työttömistä henkilöistä

Eduskunnalle

Ihmisestä tulee voimassa olevan määritelmän mukaan pitkäaikaistyötön, kun hän on ollut yhtäjaksoisesti työttömänä 500 päivää. Tämän jälkeen kotikunta ja Kela maksavat puoliksi henkilön työmarkkinatuen. Toisin sanoen Kela laskuttaa kuntaa 50 prosentin osuudesta. Tätä kunnan osuutta työmarkkinatuesta kutsutaan ns. sakkomaksuksi siitä, ettei kunta ole pystynyt järjestämään aktivointitoimenpiteitä pitkäaikaistyöttömälle. Esimerkiksi vuonna 2011 kunnat maksoivat näitä "sakkomaksuja" yhteensä 282 miljoonaa euroa.

Kuntien ongelmana on se, että ne saavat tiedon yli 500 päivän työttömistä vasta jälkikäteen siinä yhteydessä, kun Kela laskuttaa kuntaa työmarkkinatuen osuudesta. Tavoitteen pitäisi olla, että työtön ei edes tipahtaisi pitkäaikaistyöttömäksi, vaan sijoittaminen aktiivitoimenpiteiden piiriin voitaisiin tehdä jo hyvissä ajoin ennen 500 päivän täyttymistä.

Nykytilanne johtaa siihen, että kunnat saavat kopin pitkäaikaistyöttömistä liian myöhään. Tämä on seurausta toimimattomasta järjestelmästä. Tämän vuoksi on selvitettävä, miten työvoimaviranomaiset voisi velvoittaa informoimaan kunnille työttömistä nykyistä paremmin.

Asiakassalaisuus on sosiaalityön kantavia perusteita ja koskee soveltuvin osin myös työvoimaviranomaisia, mistä syystä työttömien henkilöiden asiakastietojen käsittelyä on laissa rajoitettu. Jotta kunnat pystyisivät räätälöimään jokaiselle ihmiselle yksilölliset aktivointitoimet, kuntien pitäisi kuitenkin saada ajoissa tieto siitä, ketkä ovat vaarassa ajautua pitkäaikaistyöttömyyteen. Näin ollen on syytä selvittää, voisiko työvoimaviranomaisia velvoittaa ilmoittamaan työttömistä työnhakijoista kunnille jo esim. 400 työttömyyspäivän jälkeen.

Edellä olevan perusteella ehdotan,

että hallitus ryhtyy toimenpiteisiin sen edistämiseksi, että kunnat saavat työvoimaviranomaisilta nykyistä paremmin ja aikaisemmassa vaiheessa tietoa työttömistä henkilöistä, jotta ne voivat paremmin räätälöidä työttömien aktivointitoimia ja ennakoida pitkäaikaistyöttömille maksettavan työmarkkinatuen kuntaosuuden menoja.

Helsingissä 20 päivänä joulukuuta 2012

Antti Lindtman /sd